

Cirila Pekica

Kočevje, november 2020

KAZALO

Strateškim usmeritvam na pot	3
PRAVNA PODLAGA	5
POSŁANSTVO KNJIŹNICE KOČEVJE	6
VIZIJA KNJIŹNICE	7
Z ZNANJEM V PRIHODNOST	7
STRATEŠKI CILJI 2021-2025	11
PROGRAMSKE USMERITVE	11
1. VIZIJA:	11
2. KNJIŹNIČNE VLOGE	11
3. DOSEDANJE AKTIVNOSTI VLOG z dodanimi novostmi:	12
1. Dejavnosti za otroke in mladino	12
2. Dejavnosti za odrasle	13
UPRAVLJANJE KNJIŹNIČNE ZBIRKE	16
KNJIŹNICA ZA VSAKOGAR: storitve za člane, uporabnike in prebivalce	16
PROMOCIJA DEJAVNOSTI KNJIŹNICE	17
ORGANIZACIJSKE IN KADROVSKE USMERITVE	18
INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŹEVANJE ZGRADBE IN OPREME	19
PREGLED DEJAVNIKOV V ZUNANJEM OKOLJU, KI BODO VPLIVALI NA DELOVANJE KNJIŹNICE	19

Strateškim usmeritvam na pot

S svojo dejavnostjo in stalnim prilagajanjem okolju in spremembam bo Knjižnica Kočevje še naprej skrbela za potrebe lokalne skupnosti za področje knjižnične dejavnosti za katerega je ustanovljena. Na že utečen kakor tudi inovativen način s strokovnimi priporočili novih vlog, bo knjižnice uresničevala svojo proaktivno vlogo na kulturnem, izobraževalnem, informacijskem ter socialnem področju.

Kljub temu, da je delujemo v občini, ki je po površini največja in redko poseljena smo dosegli skoraj 30 odstotno včlanjenost prebivalstva, kar je v slovenskem okolju uspeh. Po pestrih aktivnostih, številu in obisku prireditvev, ki jih izvedemo smo glede na število zaposlenih v samem vrhu. Knjižnica vse bolj postaja tudi prostor za srečevanje, navdih, znanje, prostor za druženje in kvalitetno preživljanje prostega časa in ne samo izposojevalnica knjižničnega gradiva.

Če pogledamo preteklo strateško obdobje delovanja, ugotavljamo, da smo bili pri doseganju zadanih ciljev uspešni. Po analizi danih pogojev, potreb prebivalcev in ostalih deležnikov lokalne skupnosti ter že vpeljanega dobrega delovanja na posameznih področjih določamo cilje in smernice za naprej.

Na nekaterih področjih pa zastavljenih ciljev v preteklem obdobju še nismo mogli doseči. Vzrok vidimo predvsem v zunanjih dejavnikih na katere nimamo vpliva. Največkrat na zadane cilje vplivajo omejena finančna sredstva in hitre spremembe pri načinu življenja prebivalstva na katere nimamo neposreden vpliv. Kljub temu smo prepričani, da ta področja lahko uresničimo v prihodnosti.

Še naprej si bomo prizadevali za delno posodobitev določenih prostorov v in zunaj knjižnice in omogočili enako dostopnost do knjižničnih storitev v najširšem pogledu.

S svojim kontinuiranim delom, znanjem in nenehnim izobraževanjem zaposlenih neprestano dodajamo in razvijamo nove storitve za različne ciljne skupine naših uporabnikov in hkrati izboljšujemo in posodabljammo že uveljavljene. Prenovili smo spletno stran, posodobili obveščanje o prireditvah in dogodkih, obveščanje o knjižničnem gradivu, obveščanje o aktualnih novostih, večja obveščenost o storitvah, ki jih knjižnica nudi, brezplačna medknjižnična izposoja iz območne knjižnice, izposoja e- knjig, avdio knjig...

Redno sodelujemo tudi v projektih kjer uspešno promoviramo tako kulturno, znanstveno kot tudi naravno dediščino našega področja in s primeri dobre prakse seznanjamo in prispevamo k razvoju slovenskih splošnih knjižnic. Aktivno sodelujemo in bomo tudi v prihodnje pri kulturni dejavnosti občine. Posebno pozornost namenjamo vsem otokom na vseh stopnjah šolanja.

Dejavnost knjižnice bomo skušali čim bolj omogočiti in približati delu prebivalstva, v oddaljenih krajih naše občine, ki jim je bila knjižnica zaradi omejene mobilnosti in odročnosti slabše dostopna. Potujoča knjižnica bi poleg svojega osnovnega poslanstva lahko prispevala tudi k pestrejšemu sodelovanju občin Kočevje, Kostel in Osilnica na kulturnem področju.

Spodbujanje razvoja bralne kulture, kvalitetno dopolnjevanje knjižnične zbirke s povečano uporabo le te, sledenje tehnološkemu razvoju, pridobivanje novih znanj, prireditvena dejavnost za vse generacije, nenehno uvajanje novih storitev in vsebin, sodelovanje in komunikacija z lokalnim prebivalstvom v vseh oblikah njegovega delovanja in ustvarjanja bo temeljno vodilo našega delovanja tudi v prihodnje.

V svojo vizijo in strategijo delovanja vključujemo napredno mišljenje in novosti v povezavi s tradicijo in dolgoletnim razvojem dejavnosti ter njenim temeljnim poslanstvom.

V zastavljenem Strateškem načrtu s sodobnimi razvojnimi smernicami knjižničarske stroke ob upoštevanju aktualne področne zakonodaje, uspešnost knjižnice v novem obdobju ne predstavljajo le kvantitativni kazalci ampak predvsem kvalitativni.

Knjižnica Kočevje se že vrsto let trudi, da je v ospredju vsak posameznik in njegovo zadovoljstvo. Usmerjenost k strokovnosti, inovativnosti v skupnosti in vsakega posameznika bo temeljno vodilo pri delovanju Knjižnice Kočevje tudi v prihodnem obdobju.

Prepričana sem, da nam bo zadane cilje skupaj z znanjem in izkušnjami celotnega kolektiva ob podpori in sodelovanju z lokalnim prebivalstvom v vseh oblikah njegovega delovanja in ustvarjanja uspelo doseči.

Cirila Pekica, direktorica

PRAVNA PODLAGA

- Zakon o knjižničarstvu, Uradni list RS, št. 87/01,96/02 in 92/92/15.
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, Uradni list RS 29/3.
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, Uradni list RS št.73/03.
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028.
- Manifest o splošnih knjižnicah (1994). Knjižničarske novice (5). Slovenske splošne knjižnice za prihodnost:strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013-2020.(2012)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo. UL RS 2002, št. 96
- Zakon o zavodih. UL RS 1993, št. 72
- Zakon o lokalni samoupravi. UL RS 1993, št. 72 in kasnejše dopolnitve
- Zakon o financiranju občin. UL RS 1993, št. 72
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, UL RS 2003, št. 73
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, UL RS 2003, št. 29
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Kočevje (Uradni list RS, št. 68/2016)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS UL RS 1994, št. 45 in spremembe
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995
- in sodobne razvojne značilnosti knjižničarske stroke.

POSLANSTVO KNJIŽNICE KOČEVJE

Načrtovanje knjižnične dejavnosti v občini ter poslanstvo in vizija Knjižnice Kočevje so vezani na dosedanje delovanje, tradicijo, strokovne izkušnje ter strokovne in zakonske smernice. Pri načrtovanju tako izhajamo iz strokovnih in zakonskih zahtev, analize organizacije, doseženih rezultatov in potreb okolja.

Knjižnica Kočevje je namenjena prebivalcem Občine Kočevje, kot tudi obiskovalcem, ki prihajajo iz drugih občin. Knjižnica predstavlja kulturno, informacijsko, izobraževalno, socialno in komunikacijsko stičišče posameznikov, skupin, lokalne skupnosti, kulturnih ustanov in drugih organizacij. Knjižnica Kočevje naj bi skrbela za ohranjanje in razvoj knjižnične mreže (Kostel, Osilnica) in oddaljena področja občine Kočevje, da bi bile storitve enakovredno dostopne vsem prebivalcem na območju njenega delovanja in v ta namen v prihodnje lahko uvedla potujočo knjižnico (Bibliobus). Svojim obiskovalcem omogoča demokratičen dostop do vseh vsebin svojih zbirk za odrasle in otroke (književnih, strokovno-znanstvenih, kulturno-umetniških, splošno-izobraževalnih, razvedrilnih in drugih), tako da jim posreduje knjižnično gradivo in informacije, shranjene na tiskanih in drugih nosilcih. Svoje poslanstvo uresničuje s spodbujanjem in razvijanjem bralne kulture in različnih oblik pismenosti, zlasti z usposabljanjem vseh ciljnih skupin za uporabo knjižnice in njenih virov informacij. Zbira, kupuje, obdeluje, predstavlja in izposoja večino slovenske knjižne produkcije ter dolgoročno hrani domoznansko gradivo občine Kočevje in širše. S svojimi aktivnostmi spodbuja vključevanje prebivalcev v procese vseživljenjskega učenja. Pozorni smo tudi na razvijanje posebnih storitev za vključenost ranljivih skupin prebivalstva. Z dejavnostmi za kakovostno preživljanje prostega časa predstavlja fizična in virtualna knjižnica prostor sproščenega druženja, odprt, povezovan in ustvarjalen prostor za preživljanje prostega časa. S spodbudnim delovnim okoljem in strokovnim izobraževanjem zaposlenih se zagotavlja, da ti s svojim znanjem omogočajo uresničevanje zastavljenih nalog. Sodelujemo in se povezujemo v partnerstva na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni, s kulturnimi in z izobraževalnimi ustanovami, z lokalno upravo in drugimi udeleženci v okolju. S strokovnim znanjem svojih zaposlenih ter oblikovanjem novih storitev za določene skupine uporabnikov prispevamo k razvoju slovenskih splošnih knjižnic. Javnost periodično seznanjamo z delovanjem knjižnice in s tem povečuje svojo prepoznavnost v okolju.

Razvoj knjižnične dejavnosti v preteklih petih letih prikazuje naslednja tabela:

Leto	Zaloga knjižničnega gradiva	Prirast	Članstvo	Obiskovalci knjižnice	Število izposojenih enot knjižn. gradiva	Število dogodkov	Obisk na prireditvah in drugih dogodkih
2014	90.116	3.266	4155	54.210	196.526	171	12.158
2015	92.856	3.225	4.404	48.641	182.596	208	12.808
2016	93.525	2.648	4.053	46.901	171.186	228	10.247
2017	93,534	2.696	4.500	46.621	164.398	193	16.609
2018	94.728	2.853	4.698	61.482	161.708	224	14.609

VIZIJA KNJIŽNICE

Knjižnica bo s svojim delovanjem prispevala k prepoznavnosti Kočevja kot ustvarjalnega mesta kulture in znanja in se aktivno povezovala z lokalnim prebivalstvom v vseh oblikah njegovega delovanja in ustvarjanja.

Z ZNANJEM V PRIHODNOST

Knjižnica Kočevje bo v naslednjem strateškem obdobju 2021–2025 v svojem lokalnem okolju uresničevala kulturno, informacijsko, izobraževalno in socialno vlogo ter s tem aktivno sooblikovala pri dvigu kakovost življenja prebivalcev. Glede na utečeno delovanje in ugotovljene potrebe lokalne skupnosti se prvenstveno osredotočamo na izvajanje knjižničnih vlog katere bomo v prihodnosti še okrepili. Vloge, za katere trenutno nimamo dovolj ne sredstev ne kadra označujemo kot potencialne. Ob zaznanih morebitnih spremembah potreb prebivalstva jim lahko v posameznem letu naklonimo tudi večjo pozornost. Izbranim primarnim vlogam prilagajamo cilje, kazalce doseganja ciljev ter metode spremljanja izvajanja strateškega načrta, vrednotenja vsakoletnih programov dela ter pogojev za izvajanje knjižnične javne službe. Pri tem nam bo v pomoč naša strokovnost in izkušnje v kombinaciji z nenehnim uvajanjem novosti.

Zavedamo se neugodnih dejavnikov, predvsem v povezavi pridobivanja finančnih sredstev, ki so velikokrat največji vzrok, da se določeni cilji ne dosežejo. Zato si zastavljamo realne cilje, svoje omejene vire pa racionalno usmerjamo v naloge, ki so prioriteta. V primeru, da se bodo zunanji dejavniki v naslednjih letih spremenili, bomo spremembam redno sledili in se jim prilagajali, kot priporočajo strokovna priporočila. Slabo sledenje spremembam je v razvoju organizacije lahko enako kot nazadovanje. V sodelovanju z Občino Kočevje si bo

knjižnica aktivno prizadevala pridobiti zunanjo finančno spodbudo in posodobiti nekatere prostore v knjižnici, prav tako okolico.

Več pozornosti bo v naslednjih letih deležna uveljavitev dojemanja prostorov knjižnice kot ene izmed storitev knjižnice, ki nagovarja in vabi uporabnike k obisku, sodelovanju, ustvarjalnemu razmišljanju, kulturnemu udejstvovanju, ozaveščanju o domačih krajih in ustvarjalcih ter podpiranju le-teh, učenju, zdravemu načinu življenja, druženju, razvijanju domišljije in izboljševanju kvalitete življenja tako sebi kot drugim. Pri oblikovanju knjižničnega prostora bomo izhajali iz številčnih strokovnih vsebinskih podlag.

S skrbno nabavo knjižničnega gradiva si bomo prizadevali vzdrževati aktualno, pestro ter bogato knjižnično zbirko, ki bo koristna in zanimiva za najširšo skupino uporabnikov.

Pri zagotovitvi aktualnosti zbirke bomo še naprej sledili navodilu za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, in ga dosledno izvajali. S tem preprečimo, da se novi naslovi izgubljajo v nepregledni zastareli zbirki. Če zbirka ni skrbno vzdrževana tako vsebinsko kot tudi fizično ter pregledno postavljena, se oddaljujemo od našega temeljnega poslanstva, saj nam osnovno orodje za doseg knjižničnih vlog nazaduje. Na tem področju je knjižnica zaradi omejenih sredstev ter sprememb v pridobivanju finančnih sredstev zelo ranljiva.

V prihodnosti se bo omogočala večja dostopnost gradiva, ki ne bo več toliko vezana na fizično lokacijo, tako s še naprej brezplačno storitvijo medbibliotečne izposoje iz naše območne knjižnice, kot tudi s pešnim nakupom in dostopnostjo do e-knjig ter informacij iz podatkovnih zbirk na daljavo. Skupaj z lokalno skupnostjo ter s svojimi uporabniki bomo uvajali informacijske storitve, ki jih bodo vse generacije in skupine prebivalcev potrebovale pri delu, učenju, raziskovanju in kvalitetnemu preživljanju prostega časa.

Nudili bomo aktualne informacije o zbirki, pri kateri bomo poskrbeli za pregledno postavitev, hitro obdelavo in po potrebi tudi kvalitetno bibliografsko obdelavo novitet. S pomočjo dobrega strokovnega znanja knjižničarjev ter priporočili v spletnem okolju bomo skrbeli, da bo zbirka učinkovito promovirana in posledično koriščena.

V spletnem virtualnem okolju bo knjižnica omogočala dostop do večine svojih storitev in s tem prispevala tako krajevno kot tudi časovno omejenost.

Storitve na daljavo bomo še naprej izvajali v okviru sistema COBISS (COBISS+, mCOBISS, Moja knjižnica), podatkovne zbirke pa dopolnjevali. Osrednje vsebine ali pa posreden dostop do njih pa bo še naprej uradna spletna stran knjižnice, katero bomo tudi v prihodnje redno posodabljali tako tehnično kot vsebinsko.

V prihodnosti bomo vedno bolj izkoriščali vse večje možnosti promocije in izvajanja dejavnosti v digitalnem svetu. Večji poudarek bo na uporabo družabnih omrežij do medijev v različnih oblikah. Nove oblike komunikacije z uporabniki oziroma potencialnimi uporabniki bodo v obojestransko korist. Uporabniki ne bodo samo nagovorjeni, pač pa bodo imeli tudi možnost povratne komunikacije in sodelovanja. Knjižnica bo tudi na ta način delovala v dialogu z javnostjo.

Še naprej bo v skladu z zakonodajo zagotavljala javno dostopnost informacij o delovanju knjižnice ter temeljnih dokumentov, ki omogočajo vpogled v uresničevanje poslanstva splošne knjižnice v lokalnem okolju. Z novimi aktivnostmi in temeljitim spoznavanjem svojega okolja tako naravnega kot tudi družbenega, zdravem in kvalitetnem načinu življenja

bomo osveščali ne le odraslo prebivalstvo, pač pa v prihodnje izpostavili to tematiko tudi pri delu z ostalimi ciljnimi skupinami. S sodobnimi pristopi in sodobnimi oblikami dejavnosti bomo spodbujali bralno kulturo otrok in mladine.

Zavzemali se bomo za večje povezovanje med knjižnico in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami. Zavedamo se bo pomena najmlajših bralcev in jim v čim večji meri skušali zagotavljati prostor za druženje, saj pričakujemo, da bodo ravno ti postali redni uporabniki knjižnice v Kočevju, oziroma tam kjer bodo v prihodnosti našli svoj dom. Kasneje se bodo lahko vračali k nam in bralno kulturo in uporabo knjižnice prenesli na lastne otroke.

Knjižnica bo s kvalitetnim izvajanjem svojih številnih prireditev in drugih dejavnosti pomemben nosilec kulturnega življenja v lokalni skupnosti. Zanimanje za obisk vzbuja s svojim delovanjem tudi pri uporabnikih iz okoliških in drugih občin. V zadnjih petih letih smo na področju prireditev in dejavnosti dosegli izjemne rezultate. Vse to nam uspe z nizkimi za to dejavnost namenjenimi finančnimi sredstvi.

Skrb za samo stavbo in okolico knjižnice v prihodnosti ne more biti prepuščena lastni iznajdljivosti zaposlenih brez namenskih sredstev za vzdrževanje.

Vsakodnevno skušamo biti odzivni na spremembe tako v družbi kot v lokalni skupnosti in omiliti negativne dejavnike, na katere imamo zelo malo vpliva. Svojo uspešnost, prilagodljivost in požrtvovalnost dokazujemo s sodelovanjem pri številnih projektih.

S sredstvi, ki jih bomo prejeli od financerjev, bomo še naprej ravnali kot dober gospodar. Lastna sredstva, ki so visoka pa še naprej vlagali v samo dejavnost in sicer nakup knjižničnega gradiva, računalniške in druge opreme ter delovanje knjižnice. Svoje člane in uporabnike bomo z dodatnimi izobraževanji v večji meri usposabljali za samostojno uporabo knjižnice z izvajanjem delavnic in udeleževanjem v projektih, namenjenih spoznavanju knjižnice ter knjižnične dejavnosti.

V prihodnosti bomo znova strmeli k delnemu avtomatiziranemu poslovanju knjižnice. S tem se nekoliko razbremenijo zaposlene, ki se bodo lahko učinkoviteje posvetili uporabniku, drugim nalogam in nadaljnjemu razvoju knjižnice s sodobnimi pristopi.

Še naprej bomo aktivno delovali pri pridobivanju, zbiranju, obdelovanju, hranjenju in posredovanju gradiva o svoji lokalni skupnosti, tako imenovano domoznansko gradivo bo še naprej naša prioriteta. Zavzemali se bomo za ohranjanje lokalne kulturne dediščine ter jo redno promovirali. V večji meri bomo prispevali Izoblikovali digitalne podatkovne zbirke na različnih spletnih portalih (dLib.si, Kamra). Vse to pa bo razvidno tudi na naši spletni strani knjižnice. Knjižnica se bo tako aktivneje vključila v digitalizacijo domoznanskega gradiva. Z digitalizacijo bo ta del kulturne dediščine trajno približala vsem uporabnikom, ne glede na to, od kod prihajajo, in izboljšala prepoznavnost našega okolja tudi širši slovenski javnosti.

Kot že omenjeno se bo knjižnica še naprej intenzivno vključevala v proces vseživljenjskega učenja in za svoje uporabnike in v ta namen izvajala številne dejavnosti, ki bodo namenjeni pridobivanju znanj, predvsem takih, ki so uporabnikom potrebni. Vseskozi bomo še naprej nudili pomoč pri funkcionalni in informacijski pismenosti.

Posvečali se bomo vsebinam kako izboljšati kvaliteto življenja posameznika, spodbujali kreativnost, druženje, medgeneracijsko povezovanje, ozaveščali javnost z ekološkimi in aktualnimi vsebinami, da bi jim bile še bolj blizu, skušali bomo proaktivno povezovati ljudi

ter knjižnico z drugimi organizacijami, zavodi in društvi torej celotno lokalno skupnostjo in s tem vplivali na občutek pripadnosti svojemu kraju.

Različne oblike znanja in podajanja učenja bomo razvijali za vse starostne in socialne skupine prebivalcev ter tako zagotovila enakopravno vključevanje vseh generacij v digitalno družbo.

Sodobna in kakovostna knjižnična storitev lahko temelji le na strokovnosti dela in odgovornosti ter odnosu zaposlenih do svojega delovnega področja v knjižnici, etiki poslovanja, prenosu znanja znotraj organizacije, vseživljenjskem strokovnem izpopolnjevanju in izobraževanju zaposlenih, ustreznem kompetenčnem modelu zaposlenih in razvijanju veščin za specifično delovno področje v knjižnici.

V naslednjem strateškem obdobju bo tako še več pozornosti namenjeno knjižnični politiki upravljanja znanja in razvoju strokovnosti knjižničnega osebja. Organizacijsko se bomo posvetili izboljševanju delovnih procesov in vzpostavili notranjo organizacijsko strukturo, ki bo omogočala ustrezno odzivnost na potrebe zunanjega in notranjega okolja ter podpirala uresničevanje zastavljenega strateškega načrta. Naše vodilo bo stremljenje k načelu odličnosti na vseh področjih delovanja.

Pri tem nas bo usmerjala naša strokovnost, strpnost, medsebojno spoštovanje, sodelovanje in prevzemanje odgovornosti. S svojim delom bodo zaposleni prispevali k ugledu same ustanove knjižnice in širše lokalne skupnosti.

Poudarek bo še naprej na spodbujanju timskega dela oziroma dela v delovnih skupinah, s čimer bo postala stabilnejša organizacijska struktura, ki bo omogočala strokovni razvoj zaposlenih, prenos znanja in informacij, povečala se bo možnost od realizacij idej in zamisli.

Odnos zaposlenih do uporabnikov bo profesionalen v vseh pogledih in bo temeljil na nepristranskosti, spoštovanju in enakopravnosti ter varovanju zasebnosti glede osebnih podatkov, iskanih gradiv in informacij. Prav tako se bo tak odnos zrcalil in spodbujal uporabnike k spoštljivemu odnosu do zaposlenih. Upoštevali bomo politiko informacijske varnosti in varnosti posredovanja informacij. Na področju informacijske varnosti bomo posebno pozornost namenili zagotavljanju varstva osebnih podatkov ter pripravi ukrepov za njegovo realizacijo. To vključuje pravno, organizacijsko in tehnološko podporo.

Naslednji segment delovanja bo uvedba zagovorništva knjižnice. Zagovorništvo bo eden temeljnih procesov za ustrezno umeščanje knjižnice v lokalno okolje in hkrati pridobimo tudi druge deležnike, ki s svojim vzorom in vrednotami vplivajo na podobo in uporabo knjižnice v družbi.

Še naprej se bo omogočalo izvajanje različnih oblik prostovoljskega dela, za katerega bo skušala vzbuditi zanimanje tako v notranjem kot okolju v katerem delujemo. Zavzemali se bomo za povezovanje z novimi partnerstvi in tako pridobili sveže ideje ter jih implementirali v svoje delovno okolje.

Aktivno bomo sodelovala z javnostjo in poudarjala svoje temeljne vrednote in prednosti, ki jih delovanje knjižnice prinaša svojemu okolju. Povezovala se bo z vzgojno-izobraževalnimi, kulturnimi, zavodi ter gospodarskimi organizacijami.

Pomembno bo tudi sodelovanje z drugimi knjižnicami po državi. Možnosti za razvoj, katere že sedaj v partnerstvih in sodelovanjih v lokalnih in nacionalnih projektih bomo neprestano nadgrajevali. Vključevali se bomo v skupne projekte občine prav tako bomo sami skušali dajati pobudo ter s svojim uspešnim delovanjem prispevali k prepoznavnosti svojega okolja v Sloveniji in tujini. Da bi dosegli ta cilj se bomo trudili z inovativnostjo ter strokovnostjo in se zavzemali za splošno družbeno korist.

Eden izmed glavnih ciljev bo tudi ta, da pridobimo ustrezna sredstva za uresničitev dolgoročnih ciljev.

Financerji bi morali prepoznati vlogo knjižnice kot celote v svoji lokalni skupnosti. Knjižnica ni le porabnik proračunskih sredstev, ki mora biti na razpolago v lokalni skupnosti v skladu z zakonodajo, ampak je ustanova, ki lahko vsakodnevno vpliva na dvig kvalitete življenja v lokalnem in širšem okolju. Trudili se bomo za vzpostavitev novega razmerja v odnosu med knjižnico in lokalno skupnostjo oziroma financerji. Tu bi morali s sodelovanjem in razumevanjem delovati skupaj v dobro lokalne skupnosti.

Veliko pozornosti se bo še naprej posvečalo aktivni promociji celotne knjižnične dejavnosti in sicer od dogodkov, knjižničnih vlog, knjižnice kot prostora, knjižnične zbirke, s čimer bomo privabljali vedno nove uporabnike ter na ta način oblikovali kvalitetno javno podobo knjižnice.

Z znanjem, izkušnjami ter s svojim kontinuiranim vztrajnim delom se bomo še naprej trudili da bi prišli do željenih ciljev in ostali ter postali knjižnica, ki je enakovreden partner lokalnemu razvoju.

STRATEŠKI CILJI 2021-2025

PROGRAMSKE USMERITVE

1. VIZIJA:

Uveljavljanje knjižničnih vlog po posameznih področjih delovanja

V pripravi strateškega načrta je v skladu s spremenjenimi strokovnimi priporočili nabor knjižničnih vlog ključnega pomena, saj smo po temeljiti analizi kot primarne oziroma prioritete vlog izbrali tiste, ki so za lokalno okolje bistvene ter jih je knjižnica, z omejenimi finančnimi, prostorskimi ter kadrovskimi sredstvi, sposobna uspešno izvajati.

V tem obdobju smo izpostavili knjižnične vloge za naslednja področja:

2. KNJIŽNIČNE VLOGE

- Razvoj predbralne pismenosti.

(predšolski otroci, starši in drugi, ki skrbijo za njihov razvoj)

- Bralna kultura in bralna pismenost otrok.
(okvirno starostno obdobje od 6 do 14 let)
- Bralna kultura in bralna pismenost mladostnikov.
(okvirno starostno obdobje od 15 do 18 let)
- Bralna kultura in bralna pismenost odraslih.
- Pridobivanje znanja.
- Informacijsko in računalniško opismenjevanje.
- Domoznanska dejavnost.
- Spodbujanje povezovanja ter sodelovalne kulture in ustvarjalnosti v lokalni skupnosti.
- Informacijsko središče lokalne skupnosti.
- Čim širše vključevanje v družbo.
- Seznanjanje z javnimi zadevami in spremljanje aktualnega dogajanja v lokalnem okolju in družbi.

3. DOSEDANJE AKTIVNOSTI VLOG z dodanimi novostmi:

1. Dejavnosti za otroke in mladino

- **Pravljične ure**
 - Za otroke organiziramo redne mesečne pravljичne ure, ki so vsak zadnji četrtek v mesecu
- **Ustvarjalne delavnice**
 - Izvajamo jih ob pravljичnih urah, srečanjih z ustvarjalci in ob posebnih dogodkih (kulturni praznik, teden otroka, počitniške dejavnosti, menjavi letnih časov, aktualnih praznikov, veseli december...)
- **Bibliopedagoške ure**

Bibliopedagoške ure so namenjene izobraževanju predšolskih in šolskih otrok in mladine ter odraslih s predstavitvijo knjižnice, uporabe knjižničnega gradiva in informacijskih virov.
- **Dogodivščina medvedka Berija**
 - Avtorski projekt Knjižnice Kočevje z začetkom v letu 2019. Učeni, nagajivi in razigrani medvedek Beri je v šolskem letu 2019/2020 potoval po svetu, v šolskem letu 2020/2021 pa se bo odpravil na potovanje po Sloveniji. Medvedek, ki se bo iz pokrajine v pokrajino selil vsak mesec bosledilo v Berijevem kotičku mladinskega oddelka naše knjižnice. Tam si bodo lahko otroci popolnili Berijev bralni nahrbtniček s slikanicami, ki so kakorkoli

povezane s področjem, ki ga bo medvedek raziskoval. Otroci, ki bodo svojim knjižničarkam prinesli likovne ali literarne izdelke, ustvarjene po slikanici, ki predstavlja posamezno pokrajino, si bodo prislužili Berijev žig na kuponček. Projekt bo trajal do konca šolskega leta, vsi, ki bodo zbrali vseh 8 žigov, pa bodo prejeli lepe nagrade in priznanja.

- **Zmenkarije s knjigo - kotiček za mlade**
Kotiček za mlade je namenjen druženju mladih, kjer je na voljo tudi bogata zbirka knjig, ki jim bo v pomoč pri vstopu v svet odraslih.
- **Moje najljubše knjige**
Mlade bralce vabimo, da razstavijo svoje najljubše prebrane knjige in predlagajo svojim vrstnikom, kaj naj berejo.
- **Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz**
Projekt izvajamo v sodelovanju z osnovnimi šolami v naši občini
- **Predšolska bralna značka**
S predšolsko bralno značko se najmlajši že v predšolskem obdobju srečajo s knjigo in knjižnico, kar jim predstavlja lažji prehod v osnovnošolsko izobraževanje.
- **»Rastem s knjigo«**
Namen projekta je spodbuditi branje mladih ter sodelovanje med splošnimi in šolskimi knjižnicami ter promovirati vrhunske slovenske avtorje s področja mladinske književnosti. Namenjen je sedmošolcem in dijakom prvih letnikov srednje šole, ki v dar prejmejo izvirno slovensko leposlovno delo.
- **Potujoči bralni kovček**
Branje je potovanje. Da bi bilo družinsko branje zabavnejše, smo v knjižnici pripravili potujoče bralne kovčke z bogato vsebino.
- **Spodbujanje in promocija branja »Otroški brlogec«**
Knjižnica ima na lokalnem radiu redne oddaje za mlade
- **Igroteka**
- Knjižnica ima igroteko – to je zbirka didaktičnih igrač. Igrače si lahko uporabniki izposodijo za domov ali pa jih uporabljajo v knjižnici.

2. Dejavnosti za odrasle

- Z različnimi oblikami dejavnosti za odrasle spodbujamo in oblikujemo razvoj bralne kulture in pismenosti, ki je pomemben faktor pri doseganju osebnega in družbenega uspeha, ter informacijsko pismenost, ki je nujna pri vključevanju v sodobno družbo.

- **Knjižne razstave**
V knjižnici pripravljamo razstave o knjižnih novostih, tematske razstave ali razstave, ki so povezane z aktualnimi dogodki.
- **Literarni večeri**
Ob izidih knjižnih novosti povabimo v knjižnico avtorje (pisatelje, pesnike), ki z živo besedo predstavijo svoje delo.
- **Spodbujanje in promocija branja »Knjižni molj«**
Knjižnica ima na lokalnem radiu redne oddaje tudi za odrasle kjer promovira kvalitetne literarne vsebine.
- **Predavanja**

Organiziramo različna strokovna predavanja z različnih tematskih področij. Ob tem obiskovalce opozorimo (razstava tematskih knjig ob dogodku), na strokovno literaturo z ustreznega področja, da poglobijo svoje zanje, ki jo imamo v knjižnici.
- **Izobraževanje uporabnikov za iskanje informacij s pomočjo COBISS/ OPAC**
Izobraževanje je namenjeno vsem, ki želijo samostojno uporabljati COBISS/OPAC.
- **Delo z uporabniki s posebnimi potrebami**
V skladu z Zakonom o knjižničarstvu splošne knjižnice zagotavljajo storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami. Unescovi standardi za splošne knjižnice prav tako poudarjajo, da je potrebno zagotoviti enakovreden dostop do storitev za skupine uporabnikov, ki zaradi določenih razlogov ne morejo uporabljati osnovnih storitev knjižnice.
- Knjižnica v sodelovanju z raznimi društvi (Šent, Društvo za poškodbo glave Želva) redno izvaja bralne urice za posebne skupine uporabnikov
- **Posebno označeno gradivo**
Leposlovne knjige za odrasle, ki so natisnjene z večjo pisavo, smo označili z zelenimi oznakami (za starejše in slabovidne bralce), knjige za dislektike pa imajo oranžne oznake.
- V prihodnjih letih bomo veliko pozornosti namenili delu z uporabniki s posebnimi potrebami.
- **Izposoja knjižničnega gradiva na domu**
Organiziramo tudi izposajo knjižničnega gradiva na domu za vse tiste, ki bi želeli brati, pa ne morejo do knjižnice (invalidi, bolni, starejši ...). Storitve je za uporabnike brezplačna.

- **Domoznanska dejavnost**

V okviru domoznanske dejavnosti in skrbi za ohranitev kulturne dediščine organiziramo več aktivnosti. Ena odmevnejših je popis serijskih publikacij od leta 1991 do danes, ki so v tem obdobju nastajale ali še nastajajo na našem območju. V tem okviru zbiramo časopise, revije, občinska, šolska in tovarniška glasila, zbornike javnih zavodov, društev itd. Javne zavode, društva, organizacije naše občine periodično naprošamo, da nam posredujejo omenjeno gradivo, vzpostavili smo tudi osebni stik in tako kontinuirano pridobivamo čim več domoznanskega gradiva.

- Knjižnica skupaj z Občino Kočevje od leta 2011 organizira tudi Diplomske večere, kjer se poleg predstavitve zaključnih nalog sistematično dopolnjuje domoznanska zbirka.
- Cilj domoznanske zbirke je vzbuditi v lokalni skupnosti zavest, da lahko vsakdo, ki išče informacije ali želi poglobljati svoje znanje o svojem življenjskem ali delovnem okolju, najde uporabne informacije v knjižnici, ki deluje v tej lokalni skupnosti. Za doseg tega cilja bomo tudi v bodoče promovirali domoznansko zbirko z razstavami domoznanskega gradiva, s predavanji in literarnimi večeri ter organiziranimi obiski učencev in dijakov ter drugih skupin. Posebno pozornost bomo tudi v prihodnje namenili vabilu k sodelovanju inštitucij, društev in posameznikov v lokalnem okolju za dopolnitev domoznanske zbirke (starejše knjige, nove izdaje, raziskovalne naloge, diplomske naloge, magistrske, doktorske naloge). Organiziramo vsakoletni akciji »Zbirajmo spomine«

- **E-knjižnica**

Ob podpori sodobne informacijske opreme in ponudbe elektronskih virov v eknjižnici skrbimo za razvoj informacijske pismenosti in vseživljenjskega izobraževanja. Knjižnica nudi uporabnikom 9 računalniških mest z brezplačnim dostopom do interneta, ki so javno dostopni za brezplačno uporabo. IKT posodobitev z ustreznijim nakupom bo v prihodnjih letih nujna.

- **Izposoja E-knjig**

Vključeni smo v projekt »Biblos«. Našim uporabnikom tako omogočamo izposajo e - knjig, ki so dostopne na Biblos platformi.

- **Audibook**

Je mobilna aplikacija, dostopna [v trgovini Play](#) (za vse Android telefone) ali v aplikaciji [App Store](#) (za Apple telefone), ki vam nudi zbirko zvočnih oz. avdio knjig v slovenskem jeziku, namenjeno vsem starostnim skupinam. Članom Knjižnice Kočevje nudimo brezplačno izposajo avdio knjig v naši zbirki preko prijave s knjižnično izkaznico in geslom.

Glede na število dogodkov v preteklih letih (1064), z 14 tisoč obiskovalci, si želim, to število še nekoliko povečati.

UPRAVLJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE

- Strateške usmeritve:
- Zagotavljanje aktualnosti knjižnične zbirke.
- Proaktivno odzivanje na potrebe in interese v lokalni skupnosti.
- Zagotavljanje novosti založniške produkcije po zahtevah, ki smo jih dolžni izpolnjevati po zakonih, pravilnikih in standardih knjižničarske stroke za splošne knjižnice.
- Ustrezna prostorska postavitve zbirke.
- Oblikovanje dokumenta knjižnične politike upravljanja knjižnične zbirke. Pričakovani učinki:
- Zagotavljanje knjižničnega gradiva za razvoj pismenosti in bralne kulture
- Zagotavljanje informacijskih virov za formalno in neformalno izobraževanje.
- Zagotavljanje virov za osebni in osebostni razvoj.

Kazalci: kvalitetni in kvantitativni obseg zbirke.

KNJIŽNICA ZA VSAKOGAR: storitve za člane, uporabnike in prebivalce

Strateške usmeritve:

- Dostopnost gradiva, storitev, ponudbe za vsakogar.
- Razvoj storitev v smeri tehnološkega razvoja in sodobnega načina življenja prebivalcev lokalne skupnosti.
- Izvajanje ustrezne knjižnične dejavnosti za lokalno okolje na podlagi oblikovanih prioritet v strateškem in letnem načrtu.
- Redno spremljanje in vrednotenje vpliva knjižnične dejavnosti v lokalnem okolju.
- Izboljšana dostopnost storitev knjižnice za ranljivejše skupine uporabnikov in prebivalstva.

Pričakovani učinki:

- Večja prepoznavnost knjižnice v lokalnem okolju in izven njega.
- Storitve, ki bodo izoblikovane tako, da bodo ustrezale in bodo dostopne vsemu prebivalstvu.
- Večja stopnja razvijanja bralne kulture, zaradi česar se bodo povečale razne pismenosti, informiranost ter usposobljenost prebivalstva za kvalitetnejše življenje.

Knjižnica v virtualnem okolju, strateške usmeritve:

- Kompletna posodobitev spletne strani kot osrednje informacijske točke knjižnice.
- Objave dogodkov na portalu Kamra nadgraditi s pripravo digitalnih zbirk, ki promovirajo lokalno zgodovino.
- Digitalizacija starejšega domoznanskega gradiva in njegova objava na portalu dLib.si.
- Implementacija novih tehnologij, ki jih bo pripravil IZUM oz. Združenje slovenskih splošnih knjižnic.

Pričakovani učinki:

- Obisk spletne strani se bo povečal.
- Večja obveščenost uporabnikov.
- Uporabniki si bodo na spletni strani v povprečju ogledali več vsebin.
- S pripravo digitalnih zgodb bomo lokalno zgodovino približali večjemu številu uporabnikov .
- Z uporabo napredne IKT in boljšim poznavanjem obstoječe programske opreme bomo dodatno racionalizirali poslovanje knjižnice in hkrati povečali uporabo drugih knjižničnih virov.

Kazalci: povišam obisk spletne strani in socialnih medijev.

PROMOCIJA DEJAVNOSTI KNJŽNICE

Strateške usmeritve:

- Vzpostavljanje različnih partnerstev ter sodelovanje z kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami, organizacijami in društvi ter lokalnimi skupnostmi pri skupnih projektih.
- Zagotavljanje prepoznavnosti knjižnice in njenih storitev z že uveljavljenimi uspešnimi oblikami promocije ter iskanje novih, ki jih bo v prihodnosti omogočal tudi razvoj tehnologije.
- Pozitivna podoba knjižnice v javnosti, za promocijo katere bodo skrbeli zaposleni sami.
- Poudarek na timskem delu, sodelovanju, pomoči drug drugemu ter prenosu znanja in informacij, kar bo za posledico imelo večjo učinkovitost promocijske dejavnosti.

Pričakovani učinki:

- Večja prepoznavnost v lokalnem okolju in uvedba zagovorništva v lokalnem okolju.
- Ustrezna ureditev knjižnične mreže.

- Aktivno sodelovanje z deležniki v lokalni skupnosti, izboljšana promocija deležnikov. in ustvarjanje novih partnerstev ter s tem razširjanje kroga potencialnih uporabnikov knjižnice.
- Boljša organizacija dela in izkoristek vloženih sredstev.
- Boljše poznavanje storitev knjižnice med uporabniki.

Kazalci: večji ugled in razpoznavnost knjižnice v okolju.

ORGANIZACIJSKE IN KADROVSKE USMERITVE

1. Notranja organiziranost in kadri

Strateške usmeritve:

- Knjižnično osebje bo uresničevalo poslanstvo knjižnice in hkrati prispevalo k njenemu razvoju .
- Skrb za strokovni razvoj osebja in prenos znanja na druge zaposlene ter uporabnike je organizacijska vrednota.
- Opisi delovnih nalog knjižničnega delavca na posameznem delovnem mestu določajo dejanske delovne obveze delavca in se aktualizirajo.
- Zaposlovanje novega, mlajšega kadra z sodobnimi znanji in prenos praktičnega znanja s starejših na mlajše in obratno.

- Zaposlovanje glede na obseg dejavnosti v skladu s predpisi in morebitno nadaljnje širjenje knjižnične mreže (Bibliobus).
- Zaposlovanje osebja z dobrim poznavanjem IKT področja in posebnimi znanji digitalne pismenosti.
- Uspešno prijavljanje na razpise in projekte, ter zagotavljanje teh sredstev za zaposlovanje dodatnega potrebnega kadra, ki ga financerji morda težje zagotovijo.
- Zaposlovanje preko javnih del, da se zaposlenim omogoči boljšo podlago za nadaljnje zaposlovanje ter večjo kvaliteto življenja. Prav tako pri delu v knjižnici osvojijo nova znanja in s tem ohranjajo delovno kondicijo.

Pričakovani učinki:

- Kader, ki bo sposoben izvajati in nadaljevati že zastavljeni, po sodobnih smernicah izoblikovan, strateški načrt in vizijo knjižnice.
- Zadovoljitev potreb knjižnične mreže in kvalitetne storitve za uporabnike knjižnice
- Kvalitetnejše izvajanje knjižnične dejavnosti zaposlenih, ki se udeležujejo izobraževanj.

- Ob pomoči financerje zagotovitev osnovnih kadrovskih potreb in skrb za zaposlovanje ranljivejših skupin nezaposlenih oseb v lokalni skupnosti.

Kazalci: Številčno ustrezen in strokovni kader

INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE ZGRADBE IN OPREME

Strateške usmeritve:

- Kvalitetnejši dostop do storitev, prostorska prenova.
- Dokup knjižnih polic, stolov in ostale dotrajane opreme.
- Aktivna vloga knjižnice pri morebitni ureditvi parkirišča za knjižnico.
- Sanacija prizidka, ki se poseda.
- Sanacija odtokov in kanalizacije.
- Preureditev prostora za prireditve in čitalnice v pritličju.
- Preureditev videoteke v zgornjem nadstropju
- Posodobitev igralnice.
- Premik postavitve Rastoče knjige
- Lokacijski premik zbirke Rastoča knjiga in Posebne zbirke
- Sledenje razvoju IKT in čim večja implementacija vseh novih e-storitev, ki jih bo razvijal IZUM in knjižnicam ponujal v okviru sistema COBISS oz. jih bodo pripravile območne knjižnice.
- Posodobitev delovnih postaj z nadgradnjo strojne in programske opreme.

Pričakovani učinki:

- Z ureditvijo večnamenskega prostora bi imeli veliko boljše pogoje za izvajanje in širjenje celotne dejavnosti, še posebej prireditvene.
- Večji interes za obisk uporabnikov.

Kazalci: večje koriščenje prostora.

PREGLED DEJAVNIKOV V ZUNANJEM OKOLJU, KI BODO VPLIVALI NA DELOVANJE KNJIŽNICE

Knjižnico čakajo v prihodnjih letih mnogi izzivi. Soočala se bo tako kot ostale dejavnosti, z vedno hitreje razvijajočo se IKT tehnologijo, staranjem že tako nadpovprečno starega prebivalstva v svojem okolju, manjše natalitete, kar že vpliva in bo tudi v prihodnje na obisk in članstvo v knjižnici.

Soočamo se s pomanjkanjem sredstev za nove kadrovske vire, ki jih potrebujemo za kvalitetno izvajanje dejavnosti in nižanjem sredstev za nakup knjižničnega gradiva, ki je eno izmed temeljnih orodij s pomočjo katerega knjižnica izvaja svoje vloge in realizira svoje cilje v prihodnosti.

Spremembe katere nastajajo v družbi ter navade prebivalstva, ki se posledično spreminjajo bodo zahtevale nenehno vrednotenje in prilagajanje trenutnim potrebam lokalnega prebivalstva.

Temeljni dejavniki tveganja, ki onemogočajo doseg zastavljenih ciljev:

1. Nezadostno financiranje in upad lastnih dohodkov.
2. Nerazumevanje potreb knjižnice pri financerjih.
3. Neizrabljeni lastni viri.
4. Neustrezen razvoj in številčnost strokovnega kadra.
5. Knjižnica v spletnem okolju.
6. Neustrezno zaznavanje poslanstva in vizije knjižnice .
7. Spreminjajoče bralne navade otrok in mladine ter odraslih.
8. Digitalna pismenost in digitalizacija.
9. E-knjige
10. Staranje in upad številčnosti prebivalstva.